

SSUN *Student's Support University of Ionio*
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ
ΤΟΥ ΙΟΝΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Οδηγός Καλών Πρακτικών για φοιτητές με κώφωση- βαρηκοΐα

Η Υπηρεσία ΠΡΟΣΙΟΝ της Μονάδας Υποστήριξης Φοιτητών Ι.Π., υλοποιεί σειρά δράσεων με στόχο την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση διδακτικού / διοικητικού προσωπικού και φοιτητικής κοινότητας σε θέματα αναπηρίας και αναγκών Φοιτητών με Αναπηρία .

Στο πλαίσιο αυτού του στόχου και με δεδομένο τον καθοριστικό ρόλο του διδάσκοντα στην ακαδημαϊκή συμπερίληψη και απόδοση των ΦμεΑ, η Υπηρεσία μας προχωρά στην έκδοση Σύντομων Οδηγών ανά κατηγορία Αναπηρίας/Ειδικής Μαθησιακής δυσκολίας.

Στους συγκεκριμένους οδηγούς συμπεριλαμβάνονται συνοπτικές περιγραφές- χαρακτηριστικά των αναπηριών/δυσκολιών, στρατηγικές διδασκαλίας, κανόνες συμπεριφοράς και τρόπους προσέγγισης των προσδοκιών και αναγκών των ΦμεΑ.

Έμφαση θα πρέπει να δοθεί στις ενδεχόμενες δυσκολίες:

α) ένταξης και προσαρμογής σε νέα περιβάλλοντα και διαδικασίες, γενικά και ειδικά (όπως αυτά της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, του συγκεκριμένου γνωστικού αντικείμενου του κάθε Τμήματος και της φύσης του εκάστοτε μαθήματος)

β) παρακολούθησης και συμμετοχής στα διδασκόμενα μαθήματα (παράδοση, λήψη σημειώσεων , συγγραφή εργασιών, γραπτής ή προφορικής εξέτασης, κατανόησης και επεξεργασίας συγγραμμάτων, πολλαπλής βιβλιογραφίας).

Προτρέπουμε κάθε διδάσκοντα και διδάσκουσα να διαμορφώσει κατά το δυνατό πληρέστερη εικόνα του κάθε φοιτητή-φοιτήτριας, καθώς η κάθε αναπηρία

URL: studentsupport.ionio.gr

E-mail Προσlov: prosiou@ionio.gr

E-mail Μονάδας: studentsupport@ionio.gr

<https://www.facebook.com/studentsupport.gr>

Διεύθυνση: Πλατεία Τσιριγώτη 7 Κτήριο Γαληνός

Τηλ.: 26610-87231

Τηλεφωνική Ενημέρωση Φοιτητών Δευτέρα έως Παρασκευή 10.00-22.00

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

SSUN *Student's Support University of Ionio*
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ
ΤΟΥ ΙΟΝΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

επηρεάζει με διαφορετικό τρόπο το κάθε άτομο δίνοντας διαφορετική εικόνα χαρακτηριστικών, ικανοτήτων, αποδοτικότητας και δυσκολιών.

Η εξατομικευμένη προσέγγιση που συστήνεται, στηρίζεται στην αποδοχή και διαπίστωση πως άνθρωποι με παρόμοια προβλήματα δεν έχουν απαραίτητως παρόμοιες ανάγκες, καθώς η προσωπικότητα, η ηλικία, οι εμπειρίες, τα κίνητρα, η διάρκεια και βαρύτητα της αναπηρίας, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην απόδοση κάθε Φμε Α.

Άτομο με Κώφωση-βαρηκοΐα

Ο πλέον αποδεκτός ορισμός στο χώρο της εκπαίδευσης είναι αυτός που υιοθετήθηκε στη συνάντηση των διευθυντών των σχολείων κωφών της Αμερικής (Conference of Educational Administrators Serving the Deaf CEASD) το 1974 στη Frisina (στο Moores, 1996), σύμφωνα με τον οποίο,

« **Κωφό** είναι το άτομο το οποίο εξαιτίας της απώλειας της ακοής του (ο βαθμός απώλειας της ακοής είναι συνήθως μεγαλύτερος από 70 dB στις βασικές και στις υψηλές συχνότητες) παρεμποδίζεται στην κατανόηση της ομιλίας μέσω του ακουστικού καναλιού χρησιμοποιώντας ή μη ακουστικά βαρηκοΐας ή άλλα τεχνικά βοηθήματα.

Βαρήκοο είναι το άτομο το οποίο εξαιτίας της απώλειας της ακοής του (ο βαθμός απώλειας της ακοής του κυμαίνεται συνήθως στα 25 - 69 dB σε όλες τις συχνότητες) δυσκολεύεται αλλά δεν παρεμποδίζεται στην κατανόηση της ομιλίας μέσω του ακουστικού καναλιού χρησιμοποιώντας ή μη ακουστικά βαρηκοΐας ή άλλα τεχνικά βοηθήματα.»

URL: studentsupport.ionio.gr

E-mail Προσλόν: proslon@ionio.gr

E-mail Μονάδας: studentsupport@ionio.gr

<https://www.facebook.com/studentsupport.gr>

Διεύθυνση: Πλατεία Τσιριγώτη 7 Κτήριο Γαληνός

Τηλ.: 26610-87231

Τηλεφωνική Ενημέρωση Φοιτητών Δευτέρα έως Παρασκευή 10.00-22.00

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

SSUN *Student's Support University of Ionio*
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ
ΤΟΥ ΙΟΝΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Με άλλα λόγια οι κωφοί έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες και στη γλώσσα μόνο μέσω της όρασης ενώ οι βαρήκοοι έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες και μέσω της ακοής τους λειτουργώντας περισσότερο ή λιγότερο ως ακούοντα άτομα μολονότι μπορεί να δυσκολεύονται.

Συμπερασματικά κωφούς θεωρούμε εκείνους που με ή χωρίς τεχνικά βοηθήματα (ακουστικά ή κοχλιακά εμφυτεύματα) δεν κατανοούν πλήρως ανθρώπινη ομιλία σε απόσταση 1,5 έως 2 μέτρων μέσω της ακοής τους.

Οι βλάβες της ακουστικής λειτουργίας στην πλειοψηφία τους δεν έχουν κανένα εμφανές χαρακτηριστικό, ενώ η γλωσσική ανάπτυξη είναι αποτέλεσμα μιας επίπονης και μακροχρόνιας προσπάθειας.

Οι κωφοί σε όλους του τομείς της ζωής τους λειτουργούν οπτικά. Αντιλαμβάνονται τον κόσμο κυρίως μέσω της όρασης τους και μέσα από αυτή δομούν τη σκέψη και τη γλώσσα τους χωρίς να βιώνουν αυτή την ιδιαιτερότητα τους ως προβληματική.

Ενδέχεται φοιτητές, -τριες να μιλούν ικανοποιητικά την Ελληνική γλώσσα αλλά να έχουν δυσκολίες στην άρθρωση, στην προφορά, στη διάκριση λέξεων που ακούγονται παρόμοια, στη σύνταξη προτάσεων, στη χροιά και στο ρυθμό της ομιλίας.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΟΜΙΛΟΥΝΤΩΝ-ΚΩΦΩΝ

Οι φοιτητές, -τριες με προβλήματα ακοής στις περισσότερες περιπτώσεις θα χρησιμοποιήσουν όλες τις δυνατότητες που έχουν για να επικοινωνήσουν αποτελεσματικά μαζί σας.

URL: studentsupport.ionio.gr

E-mail Προσλόν: prosion@ionio.gr

E-mail Μονάδας: studentsupport@ionio.gr

<https://www.facebook.com/studentsupport.gr>

Διεύθυνση: Πλατεία Τσιριγώτη 7 Κτήριο Γαληνός

Τηλ.: 26610-87231

Τηλεφωνική Ενημέρωση Φοιτητών Δευτέρα έως Παρασκευή 10.00-22.00

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

SSUN *Student's Support University of Ionio*
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ
ΤΟΥ ΙΟΝΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Μπορείτε να κάνετε το ίδιο, χρησιμοποιώντας προφορικό λόγο, χειλιανάγνωση ή/και νοηματική (αν είστε εξοικειωμένοι), εκφράσεις προσώπου, παντομίμα, γράψιμο, σχέδια (σκίτσα) ή συνδυασμό όλων αυτών.

Παρατηρείστε τις εκφράσεις του προσώπου και τις συνοδευτικές χειρονομίες.

Ακούστε τι λέει προσεκτικά κι αν δεν κατανοείτε κάντε διευκρινιστικές ερωτήσεις, ζητήστε του-της, να επαναλάβει πιο αργά ή να χρησιμοποιήσει άλλα λόγια, να γράψει σε χαρτί αυτό που δεν καταλαβαίνετε ή να σχηματίσει με τα χείλη του-της τη λέξη παράλληλα με τα νοήματα.

Γενικά ισχύει ο κανόνας πως όσο περισσότερο κάποιος ακούει ή επικοινωνεί, εξοικειώνεται με την ομιλία ενός ατόμου με κώφωση και διευκολύνεται η κατανόησή του.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

- Επιτρέψτε στο φοιτητή, -τρια εφόσον το επιθυμεί να καθίσει μπροστά ή στη θέση της επιλογής του-της, ώστε να έχει όσο το δυνατόν καλύτερη οπτική και ακουστική επαφή μαζί σας.
- Αποφύγετε να μιλάτε με την πλάτη στραμμένη στην τάξη ή με τα χέρια στο πρόσωπο ή στο στόμα. ΜΗΝ περιφέρεστε στο χώρο και αποφύγετε να στέκεστε σε θέση που διατηρεί το πρόσωπό σας στη σκιά καθώς έτσι δυσχεραίνεται η χειλιανάγνωση.
- Διατηρείστε τη βλεμματική επαφή όταν απευθύνεστε και μιλάτε σε άτομο με κώφωση, ακόμη κι αν παρίσταται διερμηνέας.

URL: studentsupport.ionio.gr

E-mail Προσλόν: proslon@ionio.gr

E-mail Μονάδας: studentsupport@ionio.gr

<https://www.facebook.com/studentsupport.gr>

Διεύθυνση: Πλατεία Τσιριγώτη 7 Κτήριο Γαληνός

Τηλ.: 26610-87231

Τηλεφωνική Ενημέρωση Φοιτητών Δευτέρα έως Παρασκευή 10.00-22.00

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

SSUN *Student's Support University of Ionio*
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ
ΤΟΥ ΙΟΝΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

- Μιλήστε με φυσιολογικό ρυθμό και τόνο, χρησιμοποιώντας σύντομες και απλές προτάσεις . Μια μικρή παύση μετά τη χρήση ορολογίας διευκολύνει.
- Διασφαλίστε την ησυχία στο περιβάλλον της αίθουσας καθώς κάποιοι φοιτητές ενδέχεται να δυσκολεύονται με τους θορύβους και επιτρέψτε στο άτομο με κώφωση/βαρηκοία να χρησιμοποιήσει τον δικό του εξοπλισμό, ηχεία ή ακουστικά , που τον διευκολύνει στην παρακολούθηση του μαθήματος.
- Στις συζητήσεις φροντίστε να μιλά ένα άτομο τη φορά και να μεταφέρετε τα σχόλια των άλλων φοιτητών, στον φοιτητή, -τρια με κώφωση, ώστε να ενισχύεται η συμμετοχή του-της. Ενθαρρύνεται τη συμμετοχή σε αυτές δίνοντάς του το χρόνο που έχει ανάγκη για να διατυπώσει τις σκέψεις και τις απαντήσεις του-της.
- Χρησιμοποιείτε κυρίως οπτικό και έντυπο υλικό καταγράφοντας σημαντικές ανακοινώσεις και οδηγίες , σκελετό και διάρθρωση του μαθήματος ,σημειώσεις , έννοιες ,όρους κλπ. και μοιράστε το πριν το μάθημα.
- Σε προβολές βίντεο διασφαλίστε ότι υπάρχουν υπότιτλοι ή στην αντίθετη περίπτωση ,συνοψίστε και καταγράψτε τα κυριότερα σημεία του.
- Αν γίνεται εργαστήριο, όλες οι οδηγίες για την ασφάλεια θα πρέπει να είναι καταγεγραμμένες, καθώς και τα ονόματα οργάνων, χημικών και μηχανών
- Προτιμήστε να αναθέτετε στα άτομα με κώφωση γραπτές εργασίες και όχι προφορικές, ενώ η εξέταση των μαθημάτων θα πρέπει να γίνεται γραπτά ή προφορικά με διερμηνέα. Οι ομαδικές εργασίες και οι ομαδικές παρουσιάσεις, ενδέχεται να αποτελούν δύσκολο πεδίο για τους συγκεκριμένους φοιτητές, -τριες.

URL: studentsupport.ionio.gr

E-mail Προσλόν: prosion@ionio.gr

E-mail Μονάδας: studentsupport@ionio.gr

<https://www.facebook.com/studentsupport.gr>

Διεύθυνση: Πλατεία Τσιριγώτη 7 Κτήριο Γαληνός

Τηλ.: 26610-87231

Τηλεφωνική Ενημέρωση Φοιτητών Δευτέρα έως Παρασκευή 10.00-22.00

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

SSUN *Student's Support University of Ionio*
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ
ΤΟΥ ΙΟΝΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

- Αντίγραφα σημειώσεων από τον διδάσκοντα ή από συμφοιτητές είναι απαραίτητα, καθώς το άτομο με κώφωση δεν μπορεί να κρατά σημειώσεις και να παρακολουθεί ταυτόχρονα.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

- Αποφύγετε να ξεχωρίζετε τους φοιτητές, -τριες με κώφωση από τους υπόλοιπους και να μιλάτε στην υπόλοιπη τάξη για τις ανάγκες τους.
- Η ενδεδειγμένη προσέγγιση του φοιτητή, -τρια με κώφωση, αν είναι απασχολημένος, -η και δεν έχει βλεμματική επαφή με σας, είναι από το πλάι ή από μπροστά, ώστε να μην τρομάξει. Αν κοιτάζει προς εσάς, κινείστε την προσοχή του-της με μια χειρονομία ή ένα ευγενικό άγγιγμα.
- Απευθυνθείτε πάντα στο φοιτητή, -τρια κοιτάζοντας εκείνον, -η κι όχι το διερμηνέα νοηματικής-αν υπάρχει, μιλήστε αργά και καθαρά, σε φυσιολογική ένταση και τόνο.
- Αν δεν καταλαβαίνετε τι σας λένε, ζητείστε να το επαναλάβουν χωρίς να προσποιηθείτε ότι κατανοήσατε.

Κάθε φοιτητής, -τρια είναι διαφορετικός, -ή. Οι στρατηγικές που αποδίδουν σε κάποιον, -α δεν είναι απαραίτητως αποτελεσματικές σε κάποιον, -α άλλο, -η.

Η επαφή και επικοινωνία με τον ίδιο τον φοιτητή, -τρια είναι ο ασφαλέστερος και ενδεικνυόμενος τρόπος ενημέρωσης για τις ατομικές ανάγκες και δυσκολίες του-της.

Η Υπηρεσία ΠΡΟΣΙΟΝ της Μονάδα Υποστήριξης Φοιτητών Ι.Π. μπορεί να παρέχει γενικές κατευθύνσεις και πληροφορίες προς τους διδάσκοντες, -ουσες, αναφορικά με τον τύπο της αναπηρίας, αλλά όχι ενημέρωση για συγκεκριμένο φοιτητή, -τρια, ΕΚΤΟΣ και αν ο ίδιος, -α, δηλώσει πως επιθυμεί και συναινεί σε αυτό.

URL: studentsupport.ionio.gr

E-mail Προσίων: prosion@ionio.gr

E-mail Μονάδας: studentsupport@ionio.gr

<https://www.facebook.com/studentsupport.gr>

Διεύθυνση: Πλατεία Τσιριγώτη 7 Κτήριο Γαληνός

Τηλ.: 26610-87231

Τηλεφωνική Ενημέρωση Φοιτητών Δευτέρα έως Παρασκευή 10.00-22.00

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

SSUNIS *Student's Support University of Ionio*
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ
ΤΟΥ ΙΟΝΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Ενημερωτικά κείμενα σχετικά με διάφορες μορφές αναπηρίας θα ανεβαίνουν στην ιστοσελίδα της Μονάδας Στήριξης Φοιτητών (<https://studentsupport.ionio.gr>)

URL: studentsupport.ionio.gr

E-mail Προσλόν: proslon@ionio.gr

E-mail Μονάδας: studentsupport@ionio.gr

<https://www.facebook.com/studentsupport.gr>

Διεύθυνση: Πλατεία Τσιριγώτη 7 Κτήριο Γαληνός

Τηλ.: 26610-87231

Τηλεφωνική Ενημέρωση Φοιτητών Δευτέρα έως Παρασκευή 10.00-22.00

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

